

VIII. ПРОИЗВОДСТВЕНИ ФОНДОВЕ И КАПИТАЛНИ ВЛОЖЕНИЯ

Стойностният обем на производствените фондове представлява сумата на основните производствени фондове по пълна първоначална стойност и материалните оборотни средства и запаси в сферата на материалното производство. Производствените фондове се изчисляват като средна аритметична от наличностите в началото и края на годината.

Към производствените материални оборотни средства се отнасят производствените запаси, незавършеното производство и готовата продукция (включително намиращите се в населението запаси с производствено предназначение), потребителските запаси, капиталните вложения за невъведени в действие основни фондове, младите животни, животните за угояване и продуктивните и работни животни, неплододаващите трайни насаждения и лесонасаждения.

Данните за материалните оборотни средства са по цени на съответната година, като от 1976 г. са отразени сезонните намаления на цените на стоковите запаси.

При отрасловото разпределение на производствените основни фондове да се има предвид следното:

Плододаващите трайни насаждения на всички държавни и кооперативни предприятия, учреждения, стопанства, организации и тези, собственост на населението, са отнесени като цяло в отрасъл „Селско стопанство“.

В отрасъл „Транспорт“ са включени и шосейните пътища на страната.

Към производствените машини и инвентар са отнесени енергетичните и двигателните машини и оборудване, производствените машини и оборудване, транспортните средства, измерителните и регулиращите уреди, инструментите и производствените принадлежности и стопанският инвентар.

Индексите за основните фондове до 1976 г. включително са изчислени от абсолютни данни по пълна първоначална стойност, а от 1977 г. са верижно обвързани на база новите възстановителни стойности, установени към 1.01.1977 година.

Капитални вложения са всички разходи за технологично обновление, разширение и възстановяване на основните средства с производствено и непроизводствено предназначение, както и разходите за предвидената по проекта технологическа екипировка, за почистване и опазване на природната среда, за безопасност и хигиена на труда и за противопожарна охрана. Освен това, капитални вложения са и разходите за поддържане мощностите на действащите рудници.

В капиталните вложения се включват разходите за строителни работи, доставка и монтаж на машини и

съоръжения, за геологопроучвателни работи, проучвателни и проектантски работи и други разходи.

В общия обем на капиталните вложения и въведените в действие основни фондове е включен и обемът на кооперативно-груповото и индивидуалното жилищно и нежилищно частно строителство. Във връзка с това са коригирани някои от досега публикуваните данни за минали години.

В „Други“ (табл. 6 и 13) са включени капиталните вложения и въведените в действие основни фондове на религиозните организации.

Капиталните вложения за трайни насаждения и лесонасаждения до 1968 г. са включени в показателя „Строителни и монтажни работи“, а от 1969 г. — в показателя „Други разходи“, като от 1975 г. са без разходите за лесонасаждения.

В обема на въведените в действие основни фондове са включени всички фактически усвоени капитални вложения от започването на строежа на обекта до неговото завършване и въвеждане в действие по установения ред, включително разходите за проучвателни проектантски работи, свързани със строителството на въведените в действие обекти.

За 1960 г. капиталните вложения и въведените в действие основни фондове са разпределени по отрасли в зависимост от преобладаващата дейност на класификационната единица, а от 1965 г. обектите, несвързани с основната дейност на класификационната единица, са отнесени в отрасъла, към който спада тяхната дейност. Например културно-битовото стопанство към производствените предприятия и стопанства от 1965 г. е отнесено в съответните отрасли на непроизводствената сфера, а за 1960 г. е включено в отраслите на материалното производство. Капиталните вложения и въведените в действие основни фондове на бившия Комитет по геология за 1960 г. са отнесени изцяло в отрасъл „Промисленост“, а от 1965 г. — в съответните отрасли; на градския пътнически транспорт за 1960 г. са отнесени към отрасъл „Жилищнокомунално стопанство“, а от 1965 г. — в отрасъл „Транспорт“; на проектантските организации за 1960 г. са отнесени в отрасъл „Наука и научно обслужване“, а от 1965 г. — в отрасъл „Строителство“, и други.

Данните за основните фондове, капиталните вложения и въведените в действие основни фондове са показани по цени на съответната година, като от 1981 година са без продуктивните и работните животни. От 1985 г. в стойността на основните фондове не се включват разходите за асфалтиране на пътищата.

По практически съображения индексите на капиталните вложения са изчислени от текущи цени.